

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 1326/17

לפני: כבוד השופט י' עמית
כבוד השופטת ע' ברון
כבוד השופט ע' גרוסקופף

העותרים: 1. אבו עודה
2. זיר
3. סלחות
4. אבו נגימה
5. עו"ד עדי לוסטיגמן
6. עו"ד הגר שחרר
7. ארגון העובדים מען (מען- עמותה לסיוע עובדים)
8. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר

נגד

המשיבים: 1. מנהל אגף לשכות רשות האוכלוסין וההגירה, משרד הפנים
2. מנכ"ל שירות התעסוקה
3. מנהל הביטחון של לשכת האוכלוסין וההגירה בירושלים המזרחית
4. מנהל הביטחון של לשכות רשות האוכלוסין וההגירה בירושלים
5. הממונה על מינהל הדיור הממשלתי, החשב הכללי, משרד האוצר

עתירה למתן צו על תנאי

תאריך הישיבה: כ"ו באלול התשע"ט (26.09.2019)

בשם העותרים: עו"ד דניאל שנהר
בשם המשיבים: עו"ד רועי שויקה

פסק-דין

השופט י' עמית:

1. בעתירה שבפנינו נתבקשו סעדים שונים שנועדו למנוע, ולמיצער לצמצם, "את העומס הרב והצפיפות הבלתי נסבלת עימם מתמודדים באי לשכת רשות האוכלוסין

וההגירה ולשכת התעסוקה, השוכנות באותו מבנה ברח' ואדי אלג'וז בירושלים המזרחית". בעתירה תואר מצב קשה של דוחק, צפיפות, תורים ארוכים המשתרכים לאורך הרחוב בשמש הקופחת, הורים הניצבים שעות בתור עם ילדים קטנים, קשישים וחולים, נשים בהריון, התעלפויות, מכות שמש – כל אלה מנת חלקם של הנזקקים לשירותי משרד הפנים בלשכה בוואדי ג'וז.

2. אין זו הפעם הראשונה שהסוגיה של נגישות מתחם לשכות רשות האוכלוסין ושירות התעסוקה במזרח ירושלים מגיעה לפתחו של בית משפט זה (ראו בג"ץ 4892/99 ג'אבר נ' שר הפנים (6.6.2001); בג"ץ 2783/03 ג'ברא נ' שר הפנים, פ"ד נח(2) 437 (2003)). גם המשיבים לא חלקו, למעשה, על התיאורים הקשים שנפרסו בעתירה.

בהחלטתנו מיום 15.3.2018 דחינו את הדיון על מנת להמתין לעדכון לגבי הצעדים הננקטים ויישומם, והוספנו וכתבנו כי "בית משפט זה מצפה ליוזמה וליצירתיות מצד המשיבים, לנקיטה בצעדים אופרטיביים ולהעמדת הסוגיה שעומדת בבסיס העתירה שבפנינו בסדר עדיפות גבוה".

ביום 8.7.2018 ניתן על ידינו צו על תנאי.

3. ביני לבניי, ננקטו על ידי המשיבים צעדים שונים שהביאו לשינוי של ממש במצב בשטח, כך שחלף הדוחק והצפיפות הבלתי אנושית מחוץ לבניין, התור עבר לרחבה הפנימית בבניין, שם שוררים תנאים טובים יותר. בכך למעשה, באו העותרים על סיפוקם בהיבט של הסעדים שנתבקשו על ידם בעתירה, ומשכך, העתירה במתכונתה הנוכחית התייתרה ודינה להימחק.

4. יש להצר על כך, שרק בעקבות העתירה, ננקטו צעדים להקלה בצפיפות ובדוחק, שהיו כרוכים בקבלת שירות ממשרד הפנים בלשכה במזרח ירושלים. התמונות שצורפו לעתירה מדברות בעד עצמן, וצובטות את הלב, ואין לי אלא להביע תמיהתי – כיצד יכול הלב להיות גס במראה אנשים הדחוקים ונמחצים זה לזה ולשתי הסבסבות (קרוסלות) בכניסה לבניין.

5. תם ולא נשלם.

גם המשיב 1 מסכים כי פתרון בעיית הצפיפות והדוחק לא הביא לפתרון בעיית העומס בלשכת משרד הפנים בואדי אלג'וז אשר מאלצת את התושבים שנזקקים לשירותי הלשכה להמתין שעות ארוכות.

רשמנו בפנינו כי על מנת להפחית את העומס, נפתחו לשכות-משנה נוספות במזרח ירושלים, הגם שלשכות אלה מעניקות בעיקר שירותי מרשם, בעוד שנושא האשרות מרוכז בלשכה בואדי אלג'וז. בנוסף, הוצבו מכונות התייצבות מחוץ למתחם, נערך פיילוט לגבי חידוש תעודות מעבר לזרים תושבי מזרח ירושלים, והורחבו השירותים שניתן לקבל באמצעים דיגיטליים. כיום תלויה ועומדת עתירה נוספת (כג"ץ 3163/18) שהסעד שהתבקש בה הוא לאפשר לתושבי מזרח ירושלים לקבל שירות גם במערב העיר ובמקומות אחרים, ולא דווקא במזרח ירושלים. משכך, איננו רואים לדון בפתרון זה במסגרת העתירה דכאן, ומכל מקום, נושא זה חורג מגדר הסעדים שהתבקשו בעתירה.

6. סוף דבר, שהעתירה במתכונתה הנוכחית התייתרה, אך בהינתן שנושא תנאי קבלת הקהל בלשכה במזרח ירושלים מתגלגל לפתחו של בית משפט זה פעם אחר פעם, אנו מצפים כי האצבע תהיה על הדופק, כך שהמצב לא יחזור לקדמותו, ובמקביל, יינקטו צעדים להקלה בעומס והפחתת משך ההמתנה לשירות.

המשיבים ישאו בהוצאות העותרות 7-8 (יחדיו) בסך 10,000 ₪.

ניתן היום כ"ו באלול התשע"ט (26.9.2019).

ש ו פ ט

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט